

WYMAGANIA WOBEC SZKÓŁ PODSTAWOWYCH, GIMNAZJÓW, SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH, SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH, PLACÓWEK KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO, PLACÓWEK KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO ORAZ OŚRODKÓW DOKSZTAŁCANIA I DOSKONALENIA ZAWODOWEGO -> Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się. -> Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału. (II/1)

☐ **1. W trakcie trwania lekcji uczniowie: (10982)**

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ☐ aktywnie uczestniczyli w lekcji
- ☐ chętnie wykonywali polecenia, zadania i ćwiczenia
- ☐ proponowali własne rozwiązania
- ☐ nie brali czynnego udziału w lekcji
- ☐ inne – jakie?

☐ **2. Co świadczy o tym, że nauczyciel kształtuje wśród uczniów pozytywny klimat uczenia się? (11019)**

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ☐ uczniowie są aktywni, zaangażowani w lekcję, chętnie podejmują zadania,
- ☐ śmiało zadają pytania,
- ☐ zgłaszają własne pomysły,
- ☐ okazują radość z osiągnięć (świętują swoje sukcesy),
- ☐ są otwarci i przyjaźni w relacjach z nauczycielem,
- ☐ są przyjaźni w relacjach z innymi uczniami (chętnie podejmują współpracę, pomagają sobie wzajemnie),
- ☐ nie boją się mówić o swoich trudnościach w nauce,
- ☐ respektują ustalone zasady, są zdyscyplinowani,
- ☐ inne (jakie?):

☐ **3. Które z działań, kształtujących pozytywny klimat uczenia się, podejmuje nauczyciel? (11018)**

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ☐ stwarza każdemu uczniowi szansę na świętowanie sukcesu,
- ☐ tworzy przyjazną atmosferę (zwraca się do uczniów po imieniu, stosuje zwroty grzecznościowe),
- ☐ reaguje na wszelkie przejawy zachowań niepożądanych,
- ☐ jest konsekwentny i sprawiedliwy w egzekwowaniu zasad zachowania obowiązujących w klasie,
- ☐ akceptuje prawo uczniów do popełniania błędów, nie ośmiesza, nie stosuje negatywnych epitetów,
- ☐ pozwala uczniom na zadawanie pytań i zgłaszanie własnych pomysłów,
- ☐ buduje poczucie wartości uczniów (chwali, nagradza),

- ☐ dba o właściwe tempo zajęć, uwzględniając jednocześnie zróżnicowane tempo pracy poszczególnych uczniów,
- ☐ zapewnia uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne (np. integruje klasę, redukuje powstałe napięcia),
- ☐ inne (jakie?):

- ☐ 4. Czy na lekcji wystąpiły działania nauczyciela i/lub zachowania uczniów, które wpływają negatywnie na klimat uczenia się? Jeśli tak, to jakie? (11020)

- ☐ 5. Uczniowie poznali cele lekcji. (A) (11064)

Prosimy o wybór jednej odpowiedzi

- ☐ tak, nauczyciel przedstawił cele lekcji
- ☐ tak, uczniowie samodzielnie sformułowali cele lekcji
- ☐ tak, nauczyciel stworzył warunki do odkrycia celów lekcji przez uczniów
- ☐ nie

- ☐ 6. Uczniowie poznają oczekiwania/kryteria (czyli to po czym będą wiedzieli, że osiągnęli cele lekcji). (B) (11065)

Prosimy o wybór jednej odpowiedzi

- ☐ tak, nauczyciel przedstawił wymagania/kryteria lekcji
- ☐ tak, uczniowie samodzielnie sformułowali wymagania/kryteria
- ☐ tak, nauczyciel stworzył warunki do odkrycia wymagań/kryteriów przez uczniów
- ☐ nie

☐ 7. Nauczyciel udziela uczniom informacji zwrotnej dotyczącej wypowiedzi, rozwiązane zadania, wykonanego działania na lekcji: (A1)	☐ w każdej sytuacji	☐ w większości sytuacji	☐ w niektórych sytuacjach	☐ w żadnej sytuacji
☐ 8. Nauczyciel wskazuje uczniowi te elementy odpowiedzi lub działania ucznia, które były prawidłowe. (A1)	☐ w każdej sytuacji	☐ w większości sytuacji	☐ w niektórych sytuacjach	☐ nigdy
☐ 9. Nauczyciel udziela wskazówek, jak uczeń powinien poprawić swoją pracę/zadanie (A1)	☐ w każdej sytuacji	☐ w większości sytuacji	☐ w niektórych sytuacjach	☐ nigdy
☐ 10. Uczniowie zadają pytania odnoszące się do poruszanych na lekcjach zagadnień. (A)	☐ w każdej sytuacji	☐ w większości sytuacji	☐ w niektórych sytuacjach	☐ uczniowie nie mieli możliwości zadawania pytań ☐ uczniowie nie zadawali pytań

☐ 11. Uczniowie na lekcji śmiało, bez obaw udzielają odpowiedzi, prezentują wyniki własnej pracy: (A)	☐ w każdej sytuacji ☐ w większości sytuacji ☐ w niektórych sytuacjach ☐ nie wystąpiły sytuacje, w których uczniowie prezentowali wyniki własnej pracy
---	---

☐ 12. Nauczyciel motywuje i buduje atmosferę poprzez stosowanie pozytywnych wzmocnień (krótkich optymistycznych komunikatów, pochwał, żartów): (A)	☐ całkowicie się zgadzam ☐ raczej się zgadzam ☐ raczej się nie zgadzam ☐ całkowicie się nie zgadzam
--	---

☐ **13. Nauczyciel w czasie lekcji dawał uczniom wskazówki jak: (11100)**
 Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ☐ powtórzyć ważne treści
- ☐ zapamiętywać ważne informacje,
- ☐ robić przydatne notatki,
- ☐ znajdować najważniejsze informacje,
- ☐ wykorzystywać mocne strony do uczenia się,
- ☐ znaleźć sposób, jak się najlepiej uczyć
- ☐ inne (jakie?)

☐ 14. Uczniowie mają możliwość odwołania się do:	☐ wiedzy przedmiotowej ☐ wiedzy z innych przedmiotów ☐ doświadczeń pozaszkolnych ☐ wydarzeń w Polsce i na świecie ☐ inne, jakie?
--	--

☐ **15. W trakcie lekcji nauczyciel daje uczniom możliwość wyboru: (11113)**
 Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ☐ metody pracy
- ☐ form pracy
- ☐ celu lekcji
- ☐ kryteriów sukcesu/oczekiwań
- ☐ zadań do wykonania
- ☐ wykorzystywanych materiałów, treści
- ☐ tempa pracy
- ☐ inną, jaką

☐ 16. Jak nauczyciel przyjmuje opinie, inicjatywy uczniów podczas lekcji?	☐ wyraża akceptację ☐ wykorzystuje je do pracy na lekcji ☐ wyraża dezaprobatę ☐ nie reaguje ☐ nie wystąpiły sytuacje, w których uczniowie prezentowali swoje opinie/inicjatywy
☐ 17. Nauczyciel stwarza możliwość, aby uczniowie mogli uczyć się od siebie nawzajem.	☐ wszystkich uczniom ☐ większości uczniom ☐ niektórym uczniom ☐ nie było takiej sytuacji na lekcji

☐ **18. Które elementy (cele, zadania, treści) podstawy programowej realizował nauczyciel podczas obserwowanych zajęć? (A) (11142)**
Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

☐ przyswojenie przez uczniów określonego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk,

☐ zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów,

☐ kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie,

☐ zachowanie ciągłości kształcenia (nawiązywanie do wcześniejszej wiedzy i umiejętności uczniów),

☐ kształcenie umiejętności posługiwania się językiem polskim, w tym dbałość o wzbogacanie zasobu słownictwa uczniów,

☐ odwoływanie się do zasobów biblioteki szkolnej i współpraca z nauczycielami bibliotekarzami w celu wszechstronnego przygotowania uczniów do samokształcenia i świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji,

☐ edukacja medialna, czyli wychowanie uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów,

☐ edukacja zdrowotna (kształtowanie u uczniów nawyku dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu),

☐ zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości,

☐ kształcenie umiejętności kluczowych,

☐ treści nauczania.

☐ **19. Zadania wykonywane przez uczniów na lekcji pozwalają im na: (B) (11145)**
Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

☐ demonstrowanie nabytej wiedzy, przywoływanie z pamięci pojęć, faktów, terminów, metod, modeli,

☐ zastosowanie umiejętności i pojęć (np. wyjaśnianie własnymi słowami omawianych pojęć, porównywanie i wnioskowanie na bazie zapamiętywanych informacji, stosowanie wiedzy w sytuacjach typowych),

☐ rozumowanie, używanie dowodów, argumentowanie na podstawie analizy faktów (np. rozwiązywanie problemów, dokonywanie uogólnień,),

☐ złożone rozumowanie, dokonywanie analizy struktury ze wskazaniem na związki pomiędzy jej poszczególnymi elementami (np. stosowanie wiedzy i umiejętności w sytuacjach nietypowych, budowanie teorii, formułowanie sądów i opinii wraz z uzasadnieniem).

☐ **20. • Obserwacja zajęć Które z zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej danego przedmiotu wykorzystał podczas zajęć nauczyciel? (11150)**
Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

☐ główne cele kształcenia przedmiotowego,

- ☐ kluczowe zadania nauczyciela przedmiotu,
- ☐ zalecane metody pracy,
- ☐ organizacja przestrzeni edukacyjnej,
- ☐ zalecane wyposażenie pracowni,
- ☐ dobór stosownych pomocy dydaktycznych,
- ☐ zapewnienie uczniowi ciągłości i kontynuacji w nabywaniu wiedzy przedmiotowej,
- ☐ obcowanie z żywą dziedziną nauki/sztuki,
- ☐ zalecane formy aktywności ucznia (obserwowanie, doświadczanie, odkrywanie, dokumentowanie, prezentowanie...),
- ☐ nauczanie języka obcego nowożytnego w grupach o zbliżonym poziomie zaawansowania,
- ☐ inne (jakie?)

☐ **21. Które z najważniejszych umiejętności, opisanych w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia, były kształtowane u uczniów podczas lekcji? (A) (11143)**

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ☐ czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i refleksyjnego przetwarzania
- ☐ tekstów, w tym tekstów kultury, prowadząca do osiągnięcia własnych celów, rozwoju
- ☐ osobowego oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społeczeństwa;
- ☐ myślenie matematyczne – umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu
- ☐ codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym;
- ☐ myślenie naukowe – umiejętność wykorzystania wiedzy o charakterze naukowym do identyfikowania i
- ☐ rozwiązywania problemów, a także formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących
- ☐ przyrody i społeczeństwa;
- ☐ umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w językach obcych, zarówno w mowie, jak i w piśmie;
- ☐ umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi;
- ☐ umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji;
- ☐ umiejętność rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się;
- ☐ umiejętność pracy zespołowej.

☐ **22. W jaki sposób nauczyciel monitoruje nabywanie wiadomości i umiejętności przez każdego ucznia podczas lekcji? Proszę zaznaczyć wszystkie zachowania nauczyciela, które wystąpiły na tej lekcji. (A) (11153)**

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ☐ zadaje pytania,
- ☐ sprawdza, czy uczniowie właściwie zrozumieli omawiane kwestie,
- ☐ sprawdza, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania,
- ☐ prosi uczniów o podsumowanie ćwiczenia,
- ☐ zbiera informacje zwrotne od uczniów,

- ☐ wykorzystuje narzędzia diagnostyczne (krótkie testy, typu: prawda fałsz, dokończ zdanie, uzupełnij, wskaż i popraw błędy..., technikę świateł drogowych, itp.),
- ☐ stwarza uczniom możliwość zadawania pytań,
- ☐ stosuje ocenianie bieżące (plusy, oceny),
- ☐ stosuje ocenianie kształtujące (indywidualna informacja zwrotna o postępie, poziomie realizacji celów nazwanych na początku zajęć przez każdego ucznia),
- ☐ inne, jakie?

- ☐ nie monitoruję

23. W trakcie obserwowanej lekcji nauczyciel tworzył sytuację, by uczniowie mieli szansę: (11225)

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ☐ zadawać pytania,
- ☐ notować,
- ☐ słuchać
- ☐ brać udział w dyskusji
- ☐ pracować w grupach lub parach
- ☐ pracować samodzielnie
- ☐ doświadczać i eksperymentować
- ☐ podejmować indywidualne decyzje o swoim uczeniu się
- ☐ wyrażać własne zdanie na tematy poruszane na lekcji
- ☐ prezentować własne rozwiązania
- ☐ inne, jakie?

☐ 24. Jaka część uczniów jest aktywna na lekcji?	☐ wszyscy uczniowie	☐ większość uczniów	☐ połowa uczniów	☐ mniej niż połowa	☐ żaden uczeń
---	---	---	--------------------------------------	--	-----------------------------------

25. Co świadczy o tym, że relacje pomiędzy nauczycielem a uczniami oraz pomiędzy uczniami oparte są na szacunku i zaufaniu? (pytanie otwarte) (B) (11257)

26. Jakie sposoby indywidualizowania pracy z uczniami zastosował nauczyciel podczas tych zajęć? (11309)

Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

- ☐ stosował zróżnicowane metody, formy pracy, środki dydaktyczne, uwzględniając zróżnicowane style uczenia się uczniów (wzrokowcy, słuchowcy, kinestetycy),

- ☐ różnicował zakres materiału, rodzaj zadań i stopień ich trudności, uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości uczniów, ich uzdolnienia i zainteresowania,
- ☐ respektował zróżnicowane tempo pracy uczniów,
- ☐ uwzględniał zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznych,
- ☐ w razie potrzeby wspomagał indywidualnie uczniów podczas wykonywania zadań na lekcji,
- ☐ każdemu uczniowie stwarzał okazję do odniesienia sukcesu (na miarę jego możliwości),
- ☐ przydzielał uczniów do grup w sposób zamierzony, bądź łącząc celowo w grupy uczniów o różnych preferencjach,
- ☐ uwzględniał specyficzne trudności uczniów wynikające z dysleksji, dysgrafii, dysortografii i dyskalkulii,
- ☐ stosował różne strategie motywowania i wyzwalania aktywności uczniów (jednych wspierał, od innych „wymagał” więcej),
- ☐ różnicował sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności (prace pisemne, wypowiedzi ustne, działania praktyczne)
- ☐ różnicował kryteria oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- ☐ uwzględniał czynniki wewnętrzne (nastroj, napięcie emocjonalne, zmęczenie) mające wpływ na przebieg i wyniki uczenia się,
- ☐ monitorował angażowanie się w zajęcia, sposób wykonywania zadań, nabywanie wiedzy i umiejętności przez każdego ucznia,
- ☐ każdemu uczniowi udzielał kształtującej informacji zwrotnej,
- ☐ inne (jakie?)
-
- ☐ nie zaobserwowanych żadnych symptomów indywidualizacji.

☒ **27. Czy widoczne były działania nauczyciela, które świadczą o stosowaniu podczas lekcji indywidualizacji?**

☐ zdecydowanie
tak
 ☐ raczej
tak
 ☐ raczej
nie
 ☐ zdecydowanie
nie